

być corocznie preliminowane i zestawione w stosownym planie budżetowym zatwierdzonym wcześniej przez Zgromadzenie. Rok budżetowy trwał przy tym od 1 kwietnia do 31 marca następnego roku (§ 29). Nic natomiast ustawa nie mówiła o niedotrzymaniu tego terminu, chociaż zgodnie z konstytucją Senat zobowiązany był przedstawić projekt tymczasowej ustawy budżetowej (art. 51). Brakujące środki finansowe, w drodze kredytu, można było przy tym pozyskać wyłącznie na potrzeby nadzwyczajne lub wydatki inwestycyjne (§ 30). Uchwały pociągające za sobą wydatki nadzwyczajne, pozabudżetowe wymagały jednoczesnego wskazania źródeł ich pokrycia (§ 31), zaś planu budżetowego zgody ze strony Zgromadzenia (§ 32). Wszystkie rozliczenia związane z budżetem prowadziła z kolei niezależna Izba Obrachunkowa. Jej zastrzeżenia oraz całe rozliczenia roczne wraz z ewentualnymi długami gminy przedstawiał następnie Senat Zgromadzenia celem uzyskania z jego strony absolutorium (§ 33). Zastrzeżono jednocześnie, że na ustanowienie nowych podatków, zaciąganie pożyczek i udzielenie poręczeń oraz wydatki bez pokrycia, wymagające zaciągnięcia pożyczki, wymagana jest zgoda Rady Finansowej, organu konstytucyjnego (art. 56 konstytucji). W razie odmowy udzielenia zezwolenia była ona zobowiązana powiadomić w ciągu dwóch tygodni Senat, załączając pisemne tej decyzji uzasadnienie. Ostateczne rozstrzygnięcie spornych kwestii następowało jednak na podstawie wspólnej uchwały Senatu i Zgromadzenia (§ 34). Wykonywanie budżetu podlegało jednocześnie kontroli zarówno zwyczajnej, jak i nadzwyczajnej ze strony Senatu, przy współudziale członków delegowanych przez Zgromadzenie (§ 35).

Tadeusz Maciejewski

GOVERNMENT AND THE SELF-GOVERNMENT OF THE MUNICIPALITY OF GDANSK IN THE VERSAILLES FREE CITY (1919–1939)

The government and the self-government of the municipality of Gdansk in the Versailles Free City of Gdansk (1919-1939) had its origins in Prussian law and the law of second Reich. After the adoption of the constitution on 14 June 1922, due to its art. 69, a new law on the administration of the municipality of Gdansk was passed on 9 October 1923. It consisted of 42 articles divided into 9 chapters. The most important provisions related to such issues as: the Municipal Assembly of Citizens - *Stadtbürgerschaft*, especially its tasks, structure, proceedings, relation to the Senate, internal commissions, budget and finance and municipal officials. The law in that shape was in force until 1939, despite the fact that the power in the city was taken by the Nazis.